

۱۲؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۱۱ گک، اندازه: ۲۰×۱۴ سم [ف: ۲۱-۹۸۹]

● **الفتاوی الزینیه فی فقه الحنفیه / فقه / ترکی و عربی**
al-fatāwi-z zayniya fi fiqh-il ḥanafiyya

ابن نجیم، زین الدین بن ابراهیم، - ۹۷۰ قمری
ebn-e nojajm, zeyn-od-dīn ebn-e ebrāhīm (- 1563)

کتابی است در فقه حنفی به صورت پرسش و پاسخ که احمد فرزند زین الدین (پسر مؤلف) جمع آوری نموده و شمس الدین محمد فرزند جمال الدین عبدالله شهابی، شاگرد ابن نجیم، فتاوی وی را به صورت پراکنده و بدون ترتیب نگاشته شده و مراجعه به آن مشکل بوده، بر اساس کتب فقهی مرتب کرده است. این کتاب از آغاز طهارت تا پایان فرائض را شامل است که ترجمه ترکی آن نیز با ذکر شماره مربوطه به صورت منظم مضبوط می باشد. تاریخ کتابت فتاوی توسط فرزند از سال ۹۶۵ ق و جمع آوری آن در یک مجموعه بعد از ۹۷۰ ق بوده است و ترتیب سازی بر اساس کتب فقهی نیز پس از آن تاریخ است. (سید محمود مرعشی)

چاپ: انظر المعجم ص ۲۶۶/ مصر، ۱۳۲۲ ق.

[کشف الظنون ۲/۲۲۳؛ هدیه العارفین ۳۷۸/۱؛ الاوقاف العامة بغداد ۵۰/۱]

۱. خوانسار؛ فاضل خوانساری؛ شماره نسخه: ۳۷

آغاز: الحمد لله و کفی و سلام عباده الذین اصطفی و بعد فلما یسر الله تعالی باتمام کتاب الأشباه والنظائر الفقهیه ...

خط: نسخ نازیبا، بی کا، تا: ۹ ذیحجه ۹۸۱ ق؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ ۲۷۲ گک، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۵ سم [ف: ۱-۳۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۶۳۱/۲

آغاز: حمداً لمن أبرز العالم علی حسن ترتیب و نظام و إنشاء دعائم أهل المعارف و له الفضل العالم؛ **انجام**: اجاب للزوج الربع و لكل من الأبوين السدس و الباقي للابن و الله تعالی أعلم.

خط: نسخ، کا: محمد امین فرزند احمد، تا: ۱۳۰۶ ق؛ مصحح، محشی، مجلد؛ جدول؛ جلد: مشععی، ۴۴ گک (۲۵۸-۳۰۱)، ۲۳

سطر (۱۸×۱۱)، اندازه: ۵×۱۴/۵×۲۱ سم [ف: ۲۹-۳۹۷]

● **الفتاوی السراجیه / فقه / عربی**

al-fatāwi-s sirājīyyi

سراج الدین اوشی، علی بن عثمان، - ۵۷۵ قمری
serāj-od-dīn ūšt, 'alī ebn-e o'smān (- 1180)

کتاب جامع و مختصر فتاوی است که مؤلف با استناد به فتاوی اهل سنت به مسائل و فوائد فقه حنفی پرداخته است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۱۷۴۴

آغاز: بسمله. قال العبد الضعیف تولاه ا ... بعصمته و حسن اسلافه برحمته هذا اختصرته من کتاب سبق منی جمعه و تصنیفه؛ **انجام**:

داده و گاه گاهی از امام شافعی و دیگران نقل اقوالی کرده ولی ترجیح قول و فتاوی امام ابوحنیفه را داده است. بدبختانه نسخ کتبی که در اینجا از آنها نام برده ایم چه مطبوع و چه چاپ نشده در کتابخانه هایی که در دسترس نگارنده است نیست که با آنها این کتاب را مقابله نماییم. عبارت مذکور در کشف الظنون این است: «مختار فی فروع الحنفیه» لابی الفضل مجدالدین عبدالله بن محمود بن مودود الموصلی الحنفی المتوفی سنة ثلاث و ثمانین و ستمائه اوله: الحمد لله علی جزیل نعمائه الخ. ثم شرحه و سماه «الاخیار» اوله: الحمد لله الذی شرع لنا دیناً قویماً الخ. ذکر فیه انه جمع فی [شانه] مختصراً سماه «المختار للفتوی» و اختار فیه قول الامام ابی حنیفه فتداولته الایدی فطلبوا منه شرحاً فشرحه شرحاً اشار فیه الی علل المسائل و معانیها و ذکر فروعاً یحتاج الیها و یعتمد فی النقل علیها الخ ...» مشتمل بر کتاب طهارت تا آخر ارث (۵۴ کتاب) می باشد پس از آن مسائل متفرقه فقه نگاشته شده است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۳۷۶

انجام: من شوم تلك المعصیه ان یبطل جمیع طاعاته و الثانیه من

اطاع

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی از کتب فقهیه عامه چون تحفه الفقه یا تحفه الفقها، فتاوی ظهیری، تاتارخانی، جواهر، شرح وقایه، هدایه، مضمورات، قدوری، فتاوی قاضی خان، مختار الفتاوی (مؤلف این کتاب برهان الدین علی مرغانی (- ۵۹۲) می باشد که در کشف ۳۹۷/۲ ذکر شده و غیر از «المختار للفتاوی» است) و مفتاح الجنان، کنز العباد، فتاوی اوزجندی و کتب دیگری نوشته شده و احمد نامی که کلیه این حواشی را او نقل نموده نیز خود تعلیقاتی بر این کتاب دارد، از عبارتی که پشت ورق اول اصل کتاب است برمی آید که این نسخه در سال ۱۰۴۸ نوشته شده ولی ظاهراً نسخه کهنه تر از این به نظر می آید؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی، ۱۵۱ ص، ۲۴ سطر، اندازه: ۵×۱۶/۵×۲۵ سم [ف: ۱-۵۴۲]

● **فتاوی الخیریه لنفع البریه / فقه / عربی**

fatāwi-l xiyriyyi li-naf'-il barīyya

گردآورندگان: محیی الدین و ابراهیم بن سلیمان احتمالاً (قرن ۱۲ ق) مشتمل است بر فتاوی خیرالدین رملی (۱۰۸۱ ق) در فقه حنفی از ابتدای طهارت تا پایان کتاب المیراث.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۸۲۶

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی وفق من اراد به الخیر للنفعه فی الدین؛ **انجام**: و علی ازواجه و ذریته الحائزین اعلی الدرجات و الحمد له سبحانه علی التمام.

خط: نسخ، کا: عبدالرحمن بن محمد شمس الدین ثوری، تا: قرن